

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Janou Komínkovou ve věci

žalobce: **I.B.**, Ev. č. ..., narozený dne ... státní příslušnost Ukrajina, t. č. v Zařízení pro zajištění cizinců Balková, 331 65 Balková, zastoupený obecným zmocněncem Organizací pro pomoc uprchlíkům, se sídlem Kovářská 4, 190 00 Praha 9

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, IČ 00007064, Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 10. 1. 2018, č. j. OAM-168/LE-LE05-LE26-2017

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá nárok na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou domáhal zrušení výše označeného rozhodnutí žalovaného, jímž nebyla žalobci udělena mezinárodní ochrana podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).
2. Žalobce v žalobě tvrdil, že pociťuje obavu z návratu na Ukrajinu, neboť se tam obává vážné újmy hrozící ze strany lidí, kterým dluží peníze. V detailech toto uváděl žalobce

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

v podání ze dne 8.12.2017 jako konkrétní důvod žádosti o mezinárodní ochranu. Žalobce se domnívá, že závěr žalovaného, že důvody žalobce nejsou azylově relevantní, nemá oporu ve správním spisu ani v odůvodnění napadeného rozhodnutí. Žalovaný neměl podle žalobce k dispozici dostatek objektivních důkazů, z nichž by mohl dospět k závěru, že pronásledování ze strany soukromých osob se žalobce mohl vyhnout tak, že kontaktuje policii na Ukrajině. Azylové důvody uváděné žalobcem jsou podle jeho názoru zejména relevantní vzhledem k § 14a zákona o azylu, jímž ukládá žalovanému povinnost přiznat žadatelům o mezinárodní ochranu doplňkovou ochranu, pokud jim v případě návratu do země původu hrozí vážná újma definovaná v § 14a odst. 2 zákona o azylu.

3. V doplnění žaloby ze dne 21.5.2018 žalobce uváděl, že hlavním důvodem jeho žádosti o mezinárodní ochranu jsou výhrůžky a pronásledování ze strany lidí, kterým žalobce neposkytl peníze. Žalobce se obává o svůj život v případě návratu do země původu. V České republice (dále jen „ČR“) má přítelkyni, s níž chce založit rodinu. V případě návratu na Ukrajinu mu nejen hrozí nebezpečí, ale také mu bude upřeno právo na rodinný a soukromý život. Žalobce namítá nedostatečné posouzení jednotlivých důvodů pro udělení některé z forem mezinárodní ochrany. V případě návratu žalobce do země původu dojde k opakování pronásledování. Z výpovědi žalobce je zřejmé, že byl vystaven přímým hrozbám ze strany osob, které mu vyhrožovaly dokonce fyzickou likvidací. Žalobce poukázal na zprávu Human Right's Watch ze dne 19.9.2017, která popisuje jednání ukrajinské bezpečnostní služby SBÚ a jiných orgánů činných v trestním řízení, které nemají nic společného s dodržováním základních práv a svobod člověka. Jejich jednání je nepředvídatelné a beztrestné. Pomoc od těchto orgánů při potížích lze obdržet jen stěží. Žalobce měl za to, že splňuje minimálně podmínky nastavené § 14a zákona o azylu, neboť v případě návratu do země původu by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy v podobě nelidského či ponižujícího zacházení či trestání. Žalobce by v případě vynuceného vycestování na Ukrajinu musel čelit riziku napadení i fyzickému útoku ze strany lidí, kteří mu vyhrožovali, jelikož jim odmítl poskytnout peníze. Žalobce se proto obává o své zdraví a život. Žalobce opustil zemi původu z důvodu obav z pronásledování a vážné újmy, přičemž v případě, že by obavy, které ho vedly k opuštění vlasti, neměl, nebyl by zemi původu opustil a nežádal by o mezinárodní ochranu v ČR. Žalobce poukázal na rozsudky Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 25.1.2017 č.j. 4Azs 197/2016-94, podle něhož se posuzuje za prvé, zda je jiná část země pro žadatele dostupná, za druhé, zda přesun do jiné části země je účinným řešením proti pronásledování či vážné újmě, za třetí, zda žadateli nehrozí po navrácení do původní oblasti, a za čtvrté, zda ochrana v jiné části země splňuje minimální standard ochrany lidských práv. Dále žalobce poukázal na rozsudek NSS ze dne 31.10.2008 č.j. 5 Azs 50/2008-62, podle něhož v případě, kdy je původcem vážné újmy nestátní subjekt, se nemusí žadatel o mezinárodní ochranu vždy obrátit na poskytovatele ochrany ve smyslu článku 7 odst. 1 Kvalifikační směrnice. Pokud je zjevné, že orgány v zemi původu nejsou schopny či ochotny poskytnout účinnou ochranu před vážnou újmou způsobenou nestátními subjekty, nelze po žadateli požadovat, aby se na tyto orgány obracel. Rovněž žalobce poukázal na rozsudky NSS ze dne 24.2.2004 č.j. 6 Azs 50/2003-89 a č.j. 5 Azs 12/2012-47, podle nichž jsou-li dány skutečnosti, na základě nichž lze předpokládat, že k porušení práv a svobod žadatele o azyl došlo, nebo by mohlo dojít s ohledem na jeho postavení ve společnosti, či s přihlédnutím k jeho přesvědčení, názorům či chování, a správní orgán nemá dostatek důkazů o tom, že tomu tak nebylo nebo nemohlo by v budoucnu být, musí správní orgán situaci z důkazní nouze tyto skutečnosti zohlednit ve prospěch žadatele o azyl.

4. Žalovaný ve vyjádření k žalobě navrhl její zamítnutí s tím, že důvodem žádosti žalobce je obava z lidí, kteří mu na Ukrajině vyhrožovali, jelikož jim odmítal poskytovat peníze. Dále uvedl existenci vztahu s občankou Ukrajiny, která má v ČR trvalý pobyt. Takové potíže nemohou založit hrozící nebezpečí vážné újmy podle zákona o azylu, neboť původcem vážné újmy je zásadně veřejná moc. Soukromá osoba pouze za předpokladu, že veřejná moc není schopna či ochotna odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před újmou. Z materiálů shromážděných žalovaným vyplývá, že v případě poškození způsobeného trestnou činností ze strany soukromých osob na Ukrajině lze vyhledat pomoc u státních orgánů. Žalovaný poukázal na informaci Ministerstva zahraničních věcí ČR č.j. 110105/2014-LPTP ze dne 1.8.2014, podle níž na Ukrajině je možné podat stížnost proti neadekvátnímu postupu policejních složek u prokuratury nebo u vnitřního útvaru policie. Mezinárodní ochrana pak může být poskytnuta teprve tehdy, kdy je odeprána ochrana země státní příslušnosti, či tato nebyla poskytnuta v odpovídající míře, což nelze v případě žalobce konstatovat, jelikož se na orgány v zemi původu vůbec neobrátil, a to na základě nepodložených domněnek svých a jeho přátel, podle nichž jsou lidé vyhrožující žalobci spojeni s policií. Žalobce přitom výslovně uvedl, že neměl problémy s policií. Žalobce se tedy nepokusil řešit situaci v zemi původu, která by mu dle informací žalovaného byla schopna poskytnout ochranu. Existence soukromých či rodinných vazeb nemůže být důvodem pro udělení mezinárodní ochrany v žádné její formě, což vyplývá z rozsudku NSS například ze dne 8.1.2009 sp.zn. 2 Azs 66/2008 a dalších. Mezinárodní ochrana je specifickým institutem sloužícím k ochraně osob před porušováním nejzákladnějších lidských práv, nikoliv k legalizaci pobytu v ČR, jak vyplývá z rozsudku NSS sp.zn. 1 Azs 5/2011. Ustanovení článku 8 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv neukládá státu všeobecný závazek respektovat volbu dotčených osob ohledně země jejich společného pobytu. Nadto žalovaný v lustracích v příslušných evidencích zjistil, že osoba, již žalobce označil jako svou přítelkyni, je vdaná za jiného občana Ukrajiny, což snižuje věrohodnost jeho tvrzení, že chtějí uzavřít sňatek a brání jim v tom pouze, že žalobce nemá doklady. Žalobce rovněž neuvedl žádnou skutečnost, z níž by vyplývalo, že soukromý a rodinný život nemohou s přítelkyní realizovat na Ukrajině vzhledem k tomu, že ona je rovněž ukrajinské státní příslušnosti. Snahu legalizovat pobyt v ČR pomocí žádosti o mezinárodní ochranu nelze podřadit k taxativně vyjmenovaným důvodům zákona o azylu.
5. Součástí správního spisu je žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany ze dne 27.11.2017, kde žalobce uváděl, že na Ukrajině se rozpadla jeho rodina, jeho děti jsou plnoleté, ale pořád potřebují finanční pomoc. V ČR má delší dobu ženu, se kterou si moc rozumí a chce si ji vzít. Chce finančně podporovat děti, které chtějí studovat, prostě slušně vydělat, což na Ukrajině nejde.
6. Žádost žalobce byla podána poté, co byl žalobce o této možnosti dne 22.11.2017 informován ve smyslu § 3a a § 3b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, v zařízení pro zajištění cizinců. Zajištěn byl rozhodnutím Krajského ředitelství Policie Hlavního města Prahy, ze dne 21.11.2017, a to podle § 124 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., za účelem správního vyhoštění. Rozhodnutí o správním vyhoštění bylo vydáno dne 22.11.2017 rovněž Krajským ředitelstvím Policie Hlavního města Prahy, podle § 119 odst. 1 písm. b) bodu prvního a odst. 1 písm. c) bodu prvního a druhého zákona č. 326/1999 Sb.
7. Dne 6.12.2017 žalobce doplnil písemně žádost o udělení mezinárodní ochrany, kde uváděl, že koncem roku 2013 mu ze strany vzdálených příbuzných bylo nabídnuto připojit se do

firmy, která provádí zednické práce. Žalobce byl požádán o poskytnutí peněz na nákup prostředků pro firmu. Bylo mu přislíbeno, že se příspěvek odečte z odměny za zakázku. Následně chtěli tito lidé další peníze, aby mohli vyzvednout auto ze servisu, které má být prý opravené. Žalobce odmítl další peníze poskytnout, což je rozzuřilo a začali mu vyhrožovat. Našli si ho ve městě a během rozhovoru mu vyhrožovali, načež žalobce utekl. Vyhrožovali mu fyzickým násilím a že se má bát i o svůj život. Žalobce peníze neměl, a tak utekl na přelomu let 2013/2014 do ČR. Na policii se neobrátil proto, že z jeho zkušeností je to zbytečné. V důsledku velké korupce by po ohlášení takových problémů měl ještě větší problémy. Ani ze strany příbuzných mu to nebylo doporučeno, protože vládne z ozbrojených složek obava. Osoby, které mu vyhrožovaly, se jmenovaly M. a V., jejich příjmení nezná. Podle informací od jeho příbuzných z Ukrajiny je i nadále ohrožení ze strany těchto osob aktuální, neboť tyto vyhrožují i jiným osobám, které přišly ze zahraničí, nebo o nichž je známo, že mají peníze. V ČR žalobce potkal přítelkyni, která má v ČR trvalý pobyt, chtějí se zde vzít a založit rodinu. Když bude žalobce nucen odcestovat na Ukrajinu, dostane se do velkých problémů a ztratí milovanou ženu.

8. V rámci Poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu ze dne 15.12.2017 žalobce uváděl, že měl problémy s lidmi, kteří mu nabídli práci ve firmě, ale pak chodili a chtěli po něm peníze a práce pořád nebyla žádná, byl to normální podvod. Pak už jim nechtěl dát peníze, ale oni mu začali vyhrožovat, ať jim dá určitou sumu nebo bude mít problémy. Začali mu vyhrožovat fyzickým násilím, tak se rozhodl odjet. Se ženou, s níž by se chtěl vzít, s Ukrajinkou, která zde má trvalý pobyt, se zatím nemohli vzít, protože žalobce neměl doklady.
9. Téhož dne při pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobce doplnil, že používal falešné rumunské doklady, protože původní doklady mu ukradli. Policie pak při kontrole zjistila, že jsou falešné a žalobce skončil v Zařízení pro zajištění cizinců Balková (dále jen „ZZC“). Ukrajinu opustil na přelomu let 2013/2014. Nevěděl, jak si zařídit přes velvyslanectví nové doklady, a bál se, co by s ním udělala policie, kdyby ho chytla. Při odjezdu z Ukrajiny neměl problémy se státními orgány. Odjel kvůli lidem, s nimiž se zapletl. Také to bylo otravné s příbuznými, kteří ho chtěli přetáhnout k jiné víře, a to k jehovistům. Otravovali s tím, kdykoliv je člověk potkal. Na Ukrajině neměl žádné problémy se státními orgány, ani nebyl trestně stíhaný. Prvním důvodem žádosti o mezinárodní ochranu je skutečnost, že se zapletl s těmi lidmi, kteří mu vyhrožovali a chtěli od něho peníze. Druhý důvod je, že zde má přítelkyni, s níž chce založit rodinu. O přestěhování v rámci Ukrajiny neuvažoval, neboť tam nikoho nezná. Vůbec ho to ani nenapadlo. Uvažoval o tom, obrátit se se svými problémy na policii, ale když se radil s kamarády, každý říkal, že to nemá dělat, že oni jsou určitě spojeni s policií a že policie sice jeho stížnost přijme, ale bude s tím mít žalobce nakonec víc problémů, protože ten případ by někdo od policie dostal na starosti, a kdyby to vyšetřoval, musel by ty lidi předvolat k výslechu, čímž by se to zjistilo a samozřejmě by všechno popřeli. Pak by mohli třeba vyšetřovatele uplatit a žalobci se chtít pomstít.
10. Žalovaný opatřil zprávy o zemi původu, a to Výroční zprávu Human Right's Watch ze dne 12.1.2017, Zprávu o dodržování lidských práv v roce 2016 vydanou Ministerstvem zahraničních věcí Spojených států Amerických dne 3.3.2017, Výroční zprávu Amnesty International ze dne 22.2.2017, Výroční zprávu Freedom House na téma Svoboda ve světě z ledna 2017, Zprávu o stavu lidských práv na Ukrajině za období 16.2.-15.5.2017 vydanou Úřadem Vysokého komisaře OSN pro lidská práva, Zprávu Amnesty International

z dubna 2016 na téma Rozsudky smrti a popravy v roce 2015, podle nichž je Ukrajina mezi zeměmi, kde není dovolen trest smrti, Informace Ministerstva vnitra ČR OAMP ze dne 24.7.2017 o situaci na Ukrajině, Informaci Ministerstva zahraničních věcí ČR ze dne 3.6.2016 č.j. 103518/2016-LPTP o situaci neúspěšných žadatelů o mezinárodní ochranu po návratu do vlasti a na stejné téma Informaci Ministerstva zahraničních věcí ČR č.j. 107318/2017-LPTP ze dne 3.8.2017 o možnostech vyhledání pomoci v rámci poškození způsobeného trestnou činností a o možnostech podat stížnost proti postupu příslušníků policejních orgánů či jiných orgánů státní moci a o možnostech přestěhování v rámci Ukrajiny.

11. V žalobou napadeném rozhodnutí žalovaný nedospěl k závěru, že by žalobce mohl ve vlasti pociťovat odůvodněnou obavu z pronásledování z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu, či že by mu takové pronásledování hrozilo v případě návratu do vlasti. Výčet důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu je taxativní, tedy jiné skutečnosti, než zde uvedené, nezakládají důvod pro udělení azylu. Skutečnost, že by chtěl žalobce zůstat v ČR se svou přítelkyní, které bylo uděleno povolení k trvalému pobytu a již by si chtěl vzít, k těmto důvodům podřadit rozhodně nelze. K jeho obavě ze strany lidí, kteří mu vyhrožují na Ukrajině, protože jim nechtěl poskytnout peníze na provoz firmy, žalovaný v tomto neshledal žádné znaky pronásledování ve smyslu zákona o azylu, neboť se žalobce obává nezákonného jednání ze strany soukromých osob. Jde o čistě materiální důvody, které nemají souvislost s důvody azylově relevantními, tedy s rasou žadatele, jeho pohlavím, náboženstvím, národností, příslušností k sociální skupině či pro politické názory. Podle § 2 odst. 6 zákona o azylu původcem pronásledování je zásadně veřejná moc. Může jí být i soukromá osoba, pokud lze prokázat, že veřejná moc není schopna či ochotna odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před pronásledováním. K takovému závěru zde nelze dospět, dokud se žalobce v zemi původu na státní orgány vůbec neobrátil, protože mu příbuzní a přátelé říkali, že to nemá dělat, neboť vyhrožující lidé jsou určité napojeni na policii a je to zbytečné. Z opatřených informací přitom vyplývá, že policie na Ukrajině funguje standardně a v případě pochybení lze podat stížnost proti postupu policejních složek u prokuratury, případně u útvaru vnitřní kontroly konkrétního okrsku. Mezinárodní ochrana může být poskytnuta teprve tehdy, když je odeprána ochrana země státní příslušnosti, či tato ochrana nebyla poskytnuta v odpovídající míře. Aby mohl být učiněn takový závěr, je nutné, aby žalobce využil prostředků, které právní řád v jeho vlasti k ochraně práv a svobod jednotlivce poskytuje. Pokud se skutečně cítil ohrožen, mohl se žadatel vzhledem k tomu, že na Ukrajině panuje stav funkčního právního státu, obrátit na státní orgány své země, což neudělal na základě nepodložených domněnek, že by se tím případ nevyřešil, nebo by měl snad ještě více problémů. Pronásledováním podle § 2 odst. 7 zákona o azylu není, pokud se obava cizince z pronásledování vztahuje pouze na část území státu, jehož státní občanství má, a může-li bezpečně odcestovat do jiné části státu. Z opatřených podkladů vyplývá, že možnosti přestěhování jsou na Ukrajině standardní a úřední omezení mezi nimi neexistují, a žadatel mohl proto využít možnosti vnitřního přesídlení. Žadatel uvedl, že by přestěhování jeho situaci mohlo vyřešit a nic mu ve využití této možnosti nebrání, pouze o tom neuvažoval, což nelze považovat za relevantní překážku podle § 2 odst. 7 zákona o azylu. Žadatel se naprosto nepokusil řešit svou situaci v zemi původu a nelze tudíž konstatovat, že by mu ochrana byla odmítnuta či poskytnuta nedostatečně. Žadatel také výslovně uvedl, že při návratu na Ukrajinu by nemusel mít žádné problémy. Co se týče obtěžování žalobce ze strany příbuzných patřících ke Svědkům Jehovovým, žalobce sám uvedl, že v této souvislosti neměl žádné problémy,

pouze mu jednání příbuzných připadalo otravné. Z jeho výpovědi nevyplývá, že by v této souvislosti čelil pronásledování či že by měl z takového pronásledování strach v případě návratu do vlasti. Ani zhoršená bezpečnostní situace na Ukrajině, kterou žalobce sice nezmínil, ale je správnímu orgánu známa z jeho úřední činnosti, není důvodem pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu. S odkazem na opatřené informace správní orgán konstatoval, že není důvod domnívat se, že by se stav zhoršené bezpečnostní situace panující ve dvou z celkového počtu 24 oblastí Ukrajiny rozšířil i do dalších částí země. Konkrétně se jedná o různě intenzivní ozbrojené střety mezi ukrajinskými bezpečnostními složkami a s místními separatisty v Doněcku a Luhansku na východě Ukrajiny. Ve zbytku země je bezpečnostní situace nezměněná a stabilní. Žalobce pochází ze západní části Ukrajiny, ze Zakarpatské oblasti, kde žil do svého odjezdu z vlasti. Tohoto regionu se zhoršená bezpečnostní situace netýká, jak vyplývá ze zpráv OAMP a OHCHE.

12. Žalovaný se také zabýval rodinnou, sociální a ekonomickou situací žalobce a přihlédl k jeho věku a zdravotnímu stavu. Z výpovědi žalobce nevyplýval žádný zvláštního zřetele hodný důvod pro udělení azylu podle § 14 zákona o azylu. Žalobce je dospělou, plně právně způsobilou a praceschopnou osobou a nemá dle svého vyjádření žádné zvláštní potřeby a jeho zdravotní stav je v pořádku. Ani existenci soukromých vazeb, tj. že zde pobývá jeho přítelkyně, nelze v souladu s názorem NSS vyjádřeným například v rozsudku ze dne 15.10.2003 sp. zn. 3Azs 12/2003 považovat za důvod pro udělení azylu z humanitárních důvodů. Nadto na tento druh azylu není právní nárok a žalobce se ho ani nedomáhal.
13. Ohledně tvrzení žalobce, že mu na Ukrajině vyhrožovali lidé kvůli penězům pro firmu, žalovaný konstatoval, že obecně takové potíže nemohou založit skutečné hrozící nebezpečí vážné újmy dle § 14a odst. 2 písm. b) zákona o azylu, neboť původcem vážné újmy je zásadně veřejná moc. Soukromá osoba jí může být pouze, pokud veřejná moc není schopna či ochotna odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před újmou. Z materiálů opatřených v řízení vyplývá, že v případě poškození způsobeného trestnou činností ze strany soukromých osob na Ukrajině lze vyhledat pomoc u státních orgánů. Dále je nutné odkázat na Informaci Ministerstva zahraničních věcí ČR č.j. 110105/2014-LPTP ze dne 1.8.2014, podle které na Ukrajině lze podat stížnost proti neadekvátnímu postupu policejních složek, a to u prokuratury nebo u útvaru vnitřní kontroly policie. Žadatel se může účinně bránit nepatřičnému jednání ze strany soukromých osob. Mezinárodní ochrana může být poskytnuta teprve, je-li odeprána ochrana země jeho státní příslušnosti, či tato nebyla poskytnuta v odpovídající míře, což zde nelze konstatovat, jelikož žalobce se na příslušné orgány své země vůbec neobrátil, a to pouze na základě nepodložených domněnek. Žalobce přitom výslovně uvedl, že na Ukrajině neměl problémy s policií a nejprve uvažoval takto řešit svoji situaci, ale kamarádi mu řekli, ať to nedělá. Tvrzení žalobce, že po oznámení mohl mít ještě více problémů, je nepodložené. Také podle žalovaného mohl žalobce situaci řešit využitím alternativy vnitřního přesídlení. Žalobce výslovně uvedl, že mu ve využití alternativy vnitřního přesídlení nic nebránilo, pouze ho tato možnost nenapadla.
14. Žalovaný se rovněž zabýval otázkou, zda v případě návratu žalobci nehrozí vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích ozbrojeného konfliktu. Na základě opatřených zdrojů žalovaný konstatoval, že na Ukrajině neprobíhá ozbrojený konflikt, jehož důsledky by bylo možno ve vztahu k žalobci považovat za vážnou újmu dle § 14a odst. 2 písm. c) zákona o azylu. Není důvod domnívat se, že by se

stav zhoršené bezpečnostní situace rozšířil na celé území Ukrajiny, jak vyplývá z opatřených informací. Jde pouze o ozbrojené střety v Doněcké a Luhanské oblasti na východě Ukrajiny. Ve zbytku země je bezpečnostní situace stabilní. Oblast, ze které pochází žalobce, je velmi vzdálená od ozbrojených střetů.

15. Žalovaný v napadeném rozhodnutí dále upozornil, že existence soukromých či rodinných vazeb nemůže být důvodem pro udělení mezinárodní ochrany v žádné její formě. Žalovaný poukázal na rozhodnutí NSS sp. zn. 2Azs 66/2008 ze dne 8.1.2009, podle něž rodinné ani soukromé vazby cizince v ČR nejsou důvodem pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu. V případě, že žadatel o mezinárodní ochranu hodlá realizovat právo na svůj soukromý a rodinný život v ČR, nezavazuje ho to povinnosti dodržovat pravidla stanovená pro pobyt cizinců na území ČR. Mezinárodní ochrana slouží k ochraně osob před porušováním jejich nejzákladnějších lidských práv, nikoliv k legalizaci pobytu v ČR. Jak upozornil NSS v rozsudku sp. zn. 1Azs 5/2011, ustanovení článku 8 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv neukládá státu všeobecný závazek respektovat volbu dotčených osob ohledně země jejich společného pobytu. Nadto podle žalovaného z lustrací vyplývá, že osoba, již žalobce označil jako svoji přítelkyni, je v současnosti vdaná za jiného občana Ukrajiny, což snižuje věrohodnost tvrzení žalobce, že chtějí uzavřít sňatek a brání jim v tom pouze okolnost, že žalobce nemá doklady. Žalobce také neuvedl žádnou skutečnost, z níž by vyplývalo, že rodinný život nemůže s přítelkyní realizovat na Ukrajině vzhledem k tomu, že jeho přítelkyně je rovněž ukrajinské státní příslušnosti.
16. O věci samé bylo rozhodnuto bez jednání podle § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s.ř.s.“), neboť s tím žalovaný souhlasil a žalobce se k tomu ve stanovené lhůtě nevyjádřil.
17. Soud žalobu neshledal důvodnou.
18. Podle § 12 zákona o azylu „Azyl se cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště.“
19. Dle § 14 zákona o azylu „Jestliže v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude zjištěn důvod pro udělení mezinárodní ochrany podle § 12, lze v případě hodném zvláštního zřetele udělit azyl z humanitárního důvodu.“
20. Podle § 14a odst. 1 zákona o azylu „Doplňková ochrana se udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště.“
21. Dle § 14a odst. 2 zákona o azylu „Za vážnou újmu se podle tohoto zákona považuje uložení nebo vykonání trestu smrti, mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, vážné ohrožení života civilisty nebo jeho lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situaci mezinárodního nebo vnitřního

ozbrojeného konfliktu, nebo pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.“

22. Z výše shrnuté pobytové historie žalobce v ČR jednoznačně vyplývá, že o azyl požádal až za situace, kdy mu zcela reálně hrozilo vycestování z území ČR, jelikož žalobce pozbyl povolení k legálnímu pobytu na českém území (bylo mu uloženo správní vyhoštění a za účelem jeho realizace byl umístěn v ZZC).
23. Na daný případ proto lze aplikovat závěry obsažené v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 37/2003, který uvádí, že *„Poskytnutí azylu je specifickým důvodem pro povolení pobytu na území ČR a nelze jej zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců na území republiky, tak jak jsou upraveny zákonem č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR.“* Dále se ke stejnému tématu vyjadřuje rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 2. 2005, podle něhož *„Azylové řízení je prostředkem poskytnutí ochrany těm příslušníkům cizích států, kteří jsou na území státu původu vystaveni pronásledování ve smyslu tohoto zákona nebo kteří mají odůvodněný strach z takového pronásledování. Je patrné, že zákonodárce nekonstruoval toto řízení jako prostředek k legalizaci pobytu na území ČR či jako možnost získat zde pracovní povolení. Jestliže tedy stěžovatel žádá o legalizaci pobytu v ČR, bude se muset podrobit režimu jiného zákona, a to bez ohledu na „složitost mechanismů“, který tento upravuje.“* Soud tedy uvádí, že pro účely legalizace pobytu na území ČR není možné zneužívat specifický institut mezinárodní ochrany formou azylu, který v ustanovení § 12 taxativně vyjmenovává důvody pro udělení azylu a snahu o legalizaci pobytu mezi ně rozhodně neřadí.
24. Rozhodující pro posouzení azylově relevantních důvodů je vždy skutkové tvrzení žadatele o mezinárodní ochranu. V žalobě žalobce ve vztahu k ust. § 12 zákona o azylu uváděl obavu z vyhrožování ze strany soukromých osob za to, že jim nezaplatil požadované částky.
25. Soud se neztotožnil s žalobcem ohledně tvrzení o porušení § 12 písm. b) zákona o azylu, neboť podle tohoto ustanovení je možné udělit azyl pouze osobám, které mají odůvodněný strach z pronásledování z důvodů taxativně uvedených v tomto ust. Mezi tyto výslovně jmenované důvody nelze přiřadit žalobcův strach ze soukromých věřitelů za situace, že žalobce se ani nepokusil využít právních prostředků obrany, které má v zemi původu k dispozici.
26. Žalobce uváděl, že dalším důvodem jeho žádosti o mezinárodní ochranu je okolnost, že chce v ČR žít se svojí přítelkyní, která má udělen trvalý pobyt. Z ničeho přitom nevyplývá, že by žalobce s touto přítelkyní nemohli realizovat svůj soukromý život na Ukrajině, jíž jsou oba státními příslušníky. K institutu humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu lze uvést, že do českého právního řádu byl zaveden s ohledem na situace, které sice nelze podřadit pod žádné jiné ustanovení upravující důvody udělení azylu, avšak jsou natolik závažné, že neudělit žadateli azyl by bylo nehumánní. Snahu realizovat soukromý život v ČR s přítelkyní k důvodům zvláštního zřetele hodným zařadit nelze.
27. Pokud jde o námitku žalobce, že mu hrozí při návratu do vlasti opakování pronásledování ze strany soukromých osob, platí opět, že tato námitka nemůže být úspěšná za situace, kdy se žalobce vůbec nepokusil obrátit se s žádostí o pomoc na státní orgány v zemi původu. Nelze totiž činit apriori závěr, že by mu ochrana nebyla poskytnuta, neboť z žalovaným opatřených informací vyplývá, že právní ochrany na Ukrajině jsou standardní a že i proti případnému nesprávnému postupu policejních složek lze uplatnit stížnosti.

28. Soud má na základě uvedeného za to, žalovaný své závěry o neopodstatněnosti obav žalobce prokázal dostatečně, právě na základě opatřených zpráv o zemi původu. Žalovaný se obavami žalobce v souvislosti s návratem do vlasti dostatečně zabýval v napadeném rozhodnutí. Žalovaný neshledal důvodnou obavu žalobce z návratu do vlasti rovněž na základě toho, že žalobce nikdy neměl problémy při cestování do země původu ani při vycestování a státní orgány země původu se o něj v podstatě nezajímají.
29. Na základě výše uvedeného soud neshledal žalobní námitky důvodnými, a žalobu proto zamítl podle § 78 odst. 7 soudního řádu správního.
30. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 soudního řádu správního, podle kterého by měl nárok na jejich náhradu žalovaný, který měl ve věci plný úspěch. Žalovanému však žádné náklady řízení nevznikly, a proto jejich náhrada nebyla žádnému z účastníků přiznána.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Plzeň 24. srpna 2018

Mgr. Jana Komínková v.r.
samosoudkyně